

KUNSKAPSSTEGE FÖR POP/JAZZ PIANO

vid Musikinstitutet Kungsvägen

Elevens självutvärdering och mål

Arbetsgrupp:

INLEDNING

I den här så kallade "Kunskapsstegen", har vi försökt precisera de olika delmoment som ingår i pop/jazz pianospel i musikinstitutet. Arbetet är tänkt som ett arbetsredskap för mål och värdering, speciellt för elevernas självvärdering. Ändamålet är att klargöra innehållet i pianots pop/jazz studier för eleverna och deras föräldrar. Detta arbete är inte tänkt för självstudier utan används i samråd av egen lärare.

GRUNDERNA

Att lära känna instrumentet

- lär sig om instrumentets olika delar
- bekantar sig med hur ljud bildas, klaviaturen och pedalernas funktioner

Ergonomi i spelandet

- hittar en naturlig spelställning och sittställning
- lär sig att justera höjden på stolen och hålla rätt avstånd till instrumentet
- bekantar sig med handledernas, armarnas och benens vinklar

Allmänmusikaliska färdigheter

- bekantar sig med notläsning
- övar sig i att uppfatta olika tonhöjder
- övar sig i att uppfatta olika rytmer

Övning

- regelbundenhet
- korta uppvärmningsövningar
- hellre små övningspass ofta än längre övningspass sällan
 - gärna varje dag men minst tre gånger i veckan
- diskutera övningsrutinen med läraren och föräldrarna
- förutsättningar för övandet
- föräldrarnas närvaro och stöd
- målorientering

Kunskap för att kunna förstå och uppfatta musik

- lär sig se både helheter och detaljer i musiken
- bekantar sig med olika musikstilar genom att lyssna

Spela efter gehör och improvisation

- övar att härma små melodiska mönster
- bekantar sig med att improvisera utifrån bild eller saga
- övar att improvisera utifrån några toner

Uttryck

- bekantar sig med dynamiska ändringar i musiken
- övar sig i att behålla grundpulsen och att känna pulsen i kroppen
- bekantar sig med ritardando och accelerando
- tar del av andras uppträdanden

Uppträdande

- bekantar sig med att vara på scenen
- får färdigheter i hur man kommunicerar med publiken

Samspel

- på alla nivåer ingår någon form av samspel där eleven lär sig ta hänsyn till andra musiker

Nivå 1

Skalar

- handens ställning, sittställning
- fyra durskalor, två oktaver och brutna treklanger
- fyra harmoniska mollskalor, två oktaver och brutna treklanger

Harmoni

- bekanta sig med de vanligaste stegen, alltså ackorden, i en tonart
- vi går igenom stegen I-IV-V7 i fyra durtonarter med olika komp
- vi övar också den vanligaste ackordföljden inom jazzmusik, IIm7-V7-I, i fyra tonarter med valfritt komp
- treklanger stegen I, IV, V i moll och dur

Improvisation

- improviserar på olika sätt med några toner
- övar på att hitta på rytmiska motiv med en ton
- improviserar med moll- och durskalor och också moll- och durpentaskalor

Tolkning och utsmyckning av melodi

- vi bekantar oss med utsmyckningstoner, t.ex. förslag, eng "grace note"
- vi övar att ändra om rytmiken i melodin en aning

Komp

- grunderna i att kompa popballad

Frasering och artikulation

- legato, staccato
- triolfeel/swing
- tänker på balansen mellan höger och vänster hand

Notläsning

- G-klav och F-klav
- fjärdedelsnoter och -paus
- halvnoter och -pauser
- helnoter och -pauser
- åttondelsnot och -pauser
- repristecken
- piano, mezzoforte, forte, crescendo, diminuendo
- ackordbeteckningar, treklanger
- vi spelar sånger i 4/4-dels och 3/4-dels taktart

Rytmikövningar

- användning av metronom
- metronomslag på varje fjärdedel
- behålla grundpulsen fast eleven spelar olika notvärden

Nivå 2

Skalor

- durskalor och brutna treklanger i fyra nya tonarter, tre oktaver
- harmoniska mollskalor och brutna treklanger i fem nya tonarter, tre oktaver

Harmoni

- Rytmpyramidövningen I-IV-V7 i fem nya tonarter
- II-V7-I i fem nya tonarter
- II-V7-I i moll
- fyrklangsackord i vänster hand
- diatoniska kvintcirkeln med fyrklanger

Improvisation

- kan grunderna grunderna i jazzblues i C och F dur
- bekantar sig med att improvisera med bluesskalor och utgående från ackordtoner
- improviserar med ledtoner, 3, 7
- klarar av att använda sig av rytmiska motiv
- bekantar sig med modal improvisation med jonisk och dorisk skala

Tolkning och utsmyckning av melodi

- harmonisera melodi med terser och sexter
- melodi och treklangsackord i höger hand

Komp

- för att vidareutveckla kompanget får eleven kompa två sånger på elevkonsert eller annan konsert
- behärskar pop/rock, bossa nova, bluesrock
- behärskar att kompa enkla swinglåtar med ackord och växelbas

Frasering och artikulation

- behärskar att använda pedalen
- bekantar sig med accenter

Notläsning

- känner till vanliga låtstrukturer och delar så som vers, refräng, stick och A-, B-, C- delar
- navigationsmärken Coda, Segno, mål
- ackordbeteckningar, fyrklanger
- bekantar sig med låtar som går i 6/8-dels taktart

Rytmik

- bekantar sig med att öva med metronomslag på 2:an och 4:an i takten
- behärskar fjärdedels- och åttandedelstrioler

Keyboardhantering

- hittar och kan byta olika ljud på keyboarden

Nivå 3

Skalor

- behärskar alla durskalor och brutna treklanger, 4 oktaver
- behärskar alla harmoniska mollskalor och brutna treklanger, 4 oktaver

Harmoni

- Rytmpyramidövning med stegen I-IV-V7 i alla durtonarter
- II-V7-I i alla durtonarter med färgat V7-steg
- II-V7-I i moll forts.
- Left Hand Voicings med färgade ackord
- Bud Powell Voicings
- Diatoniska kvintcirkeln med fyrklanger

Improvisation

- modal improvisation med lydisk och mixolydisk skala
- Bebopskala
- att "filla" i sånger
- att variera sitt komp utgående från skaltoner
- jazzblues i Bb och Eb dur

Tolkning och utsmyckning av melodi

- melodi och färgade ackord i höger hand
- harmonisera melodi med oktaver
- oktavtremolo

Komp

- kompa tre sånger på elevkonsert eller annan konser
- kompa funk, soul, r'n'b ballad, jazzvals

Notläsning

- breda, färgade ackord
- altererade ackord

Instrumenthantering

- skapa splits och layers på keyboarden

Fördjupad nivå

Skalor

- melodisk moll, alla tonarter, 4 oktaver
- kromatiska skalan

Harmoni

- blockackord
- överlagringar

Improvisation

- modal improvisation med frygisk och lokrisk skala
- solotranskription av jazz, rock/pop, latin
- altskalan
- dimskalan
- lydsk dominantskala
- att spela "out" med hjälp av t.ex. pentaskalor

Tolkning och utsmyckning av melodi

- tremolo
- harmonisera melodi med oktav och ters
- harmonisera melodi med ackordtoner i höger och vänster hand

Frasering och artikulation

- att vara laid back, on top of the beat, eller ahead of the beat

Notläsning

- 7/8, 7/4, 5/8, 5/4
- altererade ackord
- transponera ett helt steg upp och ner

Rytmikövningar

- Salsa-montuno
- polyrytmik, 3 över 4 och 5 över 4

Keyboardhantering

- effekter
- att spela hammondorgel